

Všechny naše životy

Sophie Astrabie

Někdy je snazší ponořit se do života druhých než žít ten svůj.

Pětadvacetiletá Camille žije dvojitý život – rodičům už šest let tvrdí, že v Paříži studuje práva, ale přitom pracuje v květinářství. Z původně malé brigády se stalo hlavní zaměstnání, a co víc, je v něm úspěšná. Camille baví snít o životech za okny v okolí..., až zcela neplánovaně jednoho dne vstoupí do realitní kanceláře a s mladým makléřem Thomasem začne navštěvovat byty, které nemá v úmyslu nikdy koupit.

Marguerite je dáma v letech a rozhodne se nabídnout k prodeji svůj pařížský byt, i když ho prodat nemíní. Realitní makléř Thomas se tak stane spojníkem mezi oběma ženami, které ho – každá po svém – okouzly. Víc než o zisk Thomasovi vždy jde o spokojenost klientů, jenže teď zrovna peníze naléhavě potřebuje... Setkání těch tří je jako rozbuška: najde po velkém odhalení každý z nich svůj nový začátek a odvahu vybrat si ze všech možností ten nejlepší ze svých životů i přes očekávání okolí?

„Přetvářka, velké i malé lži jako součást našich životů jsou rozebrány odlehčeným, okouzlejícím způsobem.“

– Biba Magazine

„Román plný něhy a humoru, od kterého je těžké se odtrhnout.“

– Avantages

„Román je ódou na mezigenerační solidaritu. Krásné portréty ženských hrdinek.“

– čtenářský ohlas, Babelio

Všechny naše životy

Všechny naše životy

Sophie Astrabie

Přeložila Hana Davidová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.

La somme de nos vies by Sophie Astrabie © Flammarion, Paris, 2020

Translation © Hana Davidová, 2023

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2024

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-795-5 (ePub)

ISBN 978-80-7625-794-8 (pdf)

ISBN 978-80-7625-309-4 (print)

*Pro Romie,
nejúžasnější přísadu mého života.*

Kopretinou obdarováváme
na oslavu nových začátků.

*Kdo hledí zvenčí dovnitř otevřeným oknem,
nevidí nikdy tolik jako ten,
jenž pohlíží do okna zavřeného.*

Charles Baudelaire, Okna,
*Malé básně v próze / Pařížský splín**

*překlad Hanuš Jelínek, Garamond, Praha 1999.

PROLOG

PŘED TŘEMI ROKY

CAMILLE

Když se Camille rozhodla pronajmout si tenhle byt, vedlo ji k tomu jedině: výhled. Ne otevřený výhled, který nechává dovnitř proudit slunce, ne poetický výhled na pařížské střechy ani soukromý výhled chránící před zraky sousedů. Ne, nic takového, a popravdě řečeno, přímo opak toho všeho. Ten den, kdy byt navštívila, si Camille v rychlosti obhlédla kuchyň a ložnici, nakoukla dveřmi do koupelny a pak si to beze slova namířila ke třem velkým oknům v obýváku. Majitel ji hbitým krokem předešel, jako by na vteřinku doufal, že se mezi Camille a okna dovede vtěsnat. Pak si to rozmyslel.

„Moc často tu nebývají...“

Stál sotva pár centimetrů od ní, ale jeho hlas jí v tu chvíli připadal vzdálený. Camille už byla jinde, uchvácená tím, co se objevilo v jejím zorném poli, tím potemnělým bytem, který byl tak blízko, že v něm rozeznala i ty nejmenší detaily. Rozmístění nábytku, barvu stěn, magnety na ledniče... Camille měla dojem, že by stačilo natáhnout ruku a mohla by si vzít hrnek čaje nebo uzmout jednu ze sušenek ležících na stole v obýváku. Měla pocit, jako by se vrátila do dětství a ocitla se před pokojíčkem

v domku pro panenky. Kolik metrů dělilo okna obou bytů? Pět? Šest? Možná sedm. Na takové odhady nikdy neměla nadání.

Majitel si odkašlal a Camille se vrátila do reality.

„A vy? Vy jste tu často?“

„No, vlastně ano...“ odpověděl rozpačitě.

Camille nic nedodala. Popošla k jedné straně okna, aby získala výhled z jiného úhlu. Nikdy se s podobným uspořádáním pařížských budov nesešla. Žádný div, že na současném nasyčeném trhu s realitami nebylo snadné takový byt pronajmout. Camille myslela na světlo, kterého sem v zimě musí dopadat žalostně málo, a i nízké nájemné se jí rázem zdálo přehnané. Když viděla ten inzerát, představila si všechno možné, ale tohle ne; nenapadlo by ji, že půjde o vizuální spolubydlení se sousedy odnaproti.

Kromě výhledu měl byt všechno, čím se mohl líbit. Do posledního ze šesti pater, která Camille vystoupala, vedlo zúžené schodiště vyvolávající pocit, že člověk vchází do vlastního útočiště. Mansardová ložnice a koupelna se zkoseným stropem ten pocit jakéhosi kokonu jen umocňovaly. Když majitel odemykal dveře, svěřil se jí, že po odchodu posledního nájemníka bylo všechno nově opraveno. A bylo to tak. Stěny zářily neposkvřenou bělostí a parkety zlatavým nádechem, ten kontrast ještě podpořil hřejivý charakter místnosti.

„Vezmu si ho.“

„Víte to jistě? Tedy, chci říct ano, jistě. Samozřejmě, slečno. Cítíte se tu dobře,“ dodal spíš sám pro sebe než pro Camille.

Vytáhla z tašky desky, ve kterých měla všechny potřebné dokumenty. Byly tam výpisy tří posledních výplat, daňový výměr, stvrzenky o platbách z předchozího nájmu a fotokopie občanky.

„Ale co váš partner, ten nechce byt vidět?“ zeptal se trochu v panice.

„To není nutné. My se vždycky shodneme.“

Muž na okamžik zaváhal, ale nakonec kývl a vzal si složku, kterou mu Camille podávala. Jelikož nevydělávala trojnásobek výše nájemného, požádala o pomoc Jerôma, který bez většího vypytování souhlasil. Už tři roky spolu ti dva každé úterý s další desítkou lidí běhali ulicemi Paříže, a i když toho moc nenamluvili, Camille si s Jerômem docela rozuměla. Každopádně dost na to, aby svolil, že po dobu hledání bytu bude dělat jejího fiktivního partnera.

Majitel začal se soustředěným výrazem prohlížet jeden po druhém všechny papíry uložené v deskách. Camille to nepřekvapilo. Od prvního okamžiku, kdy se setkali, jí připadal nesmírně komisní. Když si s ním tiskla ruku, představovala si ho, jak sedí za svým pracovním stolem a rovná si pečlivě ořezané tužky v přesně daném pořadí. Byla přesvědčená, že je to ten typ člověka, co mezi propiskami na stole dodržuje na chlup stejné rozestupy.

Nepochybně účetní. Účetní, šachový šampion a vlastník sbírky hmyzu, pro kterou má vyhrazenou celou místnost.

„V klidu se na to podívám a brzy vám vše vrátím...“

Zvedl hlavu a zadíval se Camille do očí, jako by se z jejího pohledu snažil vyčíst, jak moc je poctivá. Najednou se zdálo, že ho přepadla velká únava, zestárl snad o deset let. Dlouze si povzdchl a poklepal dolní hranou desek o stůl, aby srovnal papíry.

„Pro mě je to vlastně v pořádku, slečno. Vaše dokumenty mi takhle stačí.“

Rychlým pohybem vytáhl z brašny několik lejster.

„Tady je nájemní smlouva. Večer si ji vezměte, přečtete se svým partnerem a příští týden ji můžeme podepsat. Souhlasíte? Mezitím vás nechám, abyste si mohla vyřídit pojištění domácnosti.“

Camille papíry, které jí její budoucí pan domácí podával, chytila konečky prstů, aby si je strčila do tašky, on se ale zprudka

zarazil. Na vteřinu zavřel oči, než je konečně pustil z ruky. Nato rázným krokem zamířil ke dveřím, ani se neotočil.

Když vyšli z budovy, Camille mu znovu stiskla ruku, a protože pak zatočil doleva, vydala se směrem napravo. Po pár metrech už otevírala dveře baru, který měla při cestě, posadila se k pultu a objednala si skleničku bílého vína. Upila doušek, a jak jí ta svěží tekutina zahřívala útroby, cítila uvolnění v každém svalu.

Odted' měla byt celý jen pro sebe, plat, který jí poprvé v životě umožňoval skromně pokrýt potřeby, a práci, která ji bavila.

Při druhém doušku už se cítila lehce opilá, ale hlavně nesmírně svobodná.

MARGUERITE

Marguerite vyhlíží z okna svého bytu. Ráda pozoruje, co se děje naproti, všechny ty životní přísliby a tisíce příběhů, které se odehrávají pod zinkovými střechami metropole. Bydlí v šestém patře typického pařížského domu v jedenáctém obvodu a každé ráno tu scenérii, která se jí naskýtá, pozoruje, jako by to bylo poprvé. Světlo dopadající na budovy na protější straně ulice v jejích očích nikdy nebylo dvakrát stejné.

Paříž jí koluje v žilách už od útlého dětství a neumí si představit, že by žila jinde. Nejspíš proto, že to nikdy neudělala. Moc dobře ví, že je holka z města a v drsných podmínkách venkovského života by nepřestála jediný den. U jiných je to naopak, ale pro ni je to právě takhle. Někdo věří na přírodu, ona věří na lidi. Všemmu navzdory.

V tomhle bytě se téměř narodila. V každém případě tady, v těchhle zdech, vyrůstala a s léty se utvářela. Bezpočtukrát viděla, jak se stromy u paty jejího domu oblékají do barev podzimu, a ulice, kterou denně brázdí, nese vzpomínky na její dětské, dívčí i dospělé kroky.

Marguerite ve svém věku ještě pořád jezdí metrem. Navzdory schodům, nekonečným chodbám, navzdory davům... Nemůže se vzdát toho oděru. Pro ni je to vůně Paříže a každá stanice má tu svou. Dokázala by se zavřenýma očima rozpoznat, jestli právě projíždí kancelářskou, lidovou nebo turistickou čtvrtí. Miluje tu směsici výparů, rozehráté kolejnice, lepidlo pod plakáty, úklidové prostředky, miluje ty, kteří metrem jezdí. Tu směsici navzájem vzdálených lidských bytostí, které však mají jedno společné, svůj cíl. Když bylo Marguerite devět let, ztratila skoro na půl roku čich. Dneska proto nesnáší ty, kdo říkají, že to tu smrdí. Ti lidé neznají vůni života. Ani jeho hodnotu.

Dnes už nevyužívá všeho, co město nabízí, ale prosté vědomí, že kdyby chtěla, tak může, ji naplňuje a dodává jí klid. Její každodenní život se odehrává hlavně v rámci čtvrti. Ráda se každé ráno prochází a obstarává přitom denní nákupy. Zajde k pekaři, zelináři, do potravin a jednou týdně pro sýry. Občas navštěvuje Jeanne, která bydlí v sedmnáctém obvodu. Není to zrovna při ruce, ale Marguerite tam jezdí moc ráda. Tamní radnice náležitě platí své zahradníky a místní parky patří v hlavním městě k těm nejrozkvetlejším.

Marguerite měla květiny vždycky nesmírně ráda. Nechápe, jak může ten poklad přírody tolika lidem projít před očima bez povšimnutí. Sama závidí obyvatelům i nejmenších městeček, že mají pro sebe všechny ty kruhové objezdy. Kdyby měla řidičák a kdyby žila na venku, trávila by čas ježděním kolem dokola a kochala se pohledem na záplavu květin, které objezdům vévodí. Ale jaképak co by kdyby, to už by byla někdo jiný.

Když to ráno při cestě do obchodu s potravinami přechází ulici, všimne si na protějším chodníku stohu stěhovacích krabic. Z velkých červených dveří se náhle vynoří mladá žena, popadne jednu z nich a zmizí v domě, ze kterého předtím vyšla. Marguerite nepřejde na zelenou a ve své pozorovací vzdále-